

Hope College

Hope College Digital Commons

Van Raalte Papers: 1840-1849

Van Raalte Papers

11-2-1847

Letter from Albertus C. Van Raalte to His Wife

Albertus C. Van Raalte

Ellie Dekker

Simone Kennedy

Follow this and additional works at: https://digitalcommons.hope.edu/vrp_1840s

The original documents are held in The Joint Archives of Holland. This digitized material is intended for personal research/study only. The original documents may not be reproduced for commercial use in any form or by any means, electronic or mechanical, without permission in writing from [The Joint Archives of Holland](#).

Recommended Citation

Van Raalte, Albertus C.; Dekker, Ellie; and Kennedy, Simone, "Letter from Albertus C. Van Raalte to His Wife" (1847). *Van Raalte Papers: 1840-1849*. 157.

https://digitalcommons.hope.edu/vrp_1840s/157

This Book is brought to you for free and open access by the Van Raalte Papers at Hope College Digital Commons. It has been accepted for inclusion in Van Raalte Papers: 1840-1849 by an authorized administrator of Hope College Digital Commons. For more information, please contact digitalcommons@hope.edu.

2 November 1847

Yankee Springs, Michigan

Rev. Albertus C. Van Raalte reports to his wife about his trials in obtaining more land for the Holland Colony. When he got to Marshall he discovered that land speculators had already taken the land he thought was available for the Colony. He and a lawyer left Marshall and traveled to Grand Rapids to see the owner who relinquished the property. The man who owned the property purchased the land because he was the contractor for a canal. With the help of prominent men in Grand Rapids, the land went back to the state. These are anxious days for Van Raalte but he urges his dear wife not to worry. Van Raalte says much also about the horse he had and its need for rest.

In Dutch; translation by Ellie Dekker, 17 October 1996. Transcription of the original and corrections by Simone Kennedy, June, 2002.

Original is in the collection of Western Theological Seminary at the Joint Archives of Holland, Hope College, WTS 88-118.

Letter from A.C. Van Raalte to his wife, November 2, 1847

Mrs. J.C. Van Raalte, born de Moen.

Care of Rev. A.C. Van Raalte

Mrs. J.C. Van Raalte

Yankee Spring, 2 November 1847

Dearly beloved wife!

I fear that I will not be able to be home and have the opportunity to give you a letter myself, so I sit myself down to send you some [words]. Through God's goodness I am doing very well. I also hope that this is true for you, the children and the entire household. May God give us the grace to enjoy our well being thankfully.

I left you on Monday and in the evening I settled a few miles further than Mr. Man. Tuesday morning I came to Allegan too late, so that the stagecoach had already departed. It was hard to get good advice, and because of the danger that the land would be taken, I had to be in Kalamazoo with the speculators in the evening. Thus I decided to rather take along the Doctor's horse, since I could absolutely not afford to hang around in Allegan -- I wanted to be able to bring it back safely and orderly before missing the railway carriage that I had in mind. After arriving in Kalamazoo I was not able to send the horse back that day, because it was unbelievably weak and had to rest. I had him walk most of the way, so that it was very late and already dark before I arrived. And still I was afraid that the horse might fall down on the side of the road. I also walked a long stretch of the way next to the horse. Sensible people told me that

the horse definitely should rest two days and get good feed, otherwise the animal could not get back to the Settlement. I thought it possible to get back to Kalamazoo in a few days and to take it along with me, so I gave order to wait for my return. But I was disappointed. Coming to the land office in Marshal I heard some shocking news. Not only had the needed papers terribly risen [in price?] and were almost too hard to get, but even worse: speculators already took all the lands that I had in mind. It could not get worse. After some counsel I asked one of the most influential lawyers, Mr. Clark, to accompany me from Marshal to the man who had taken all those lands to see if we could not reach a deal to get those lands back in our possession. I rented a carriage and we had to travel two days to meet that man in Grand Rapids.¹ In the meantime we discovered the hardest part of it; that man had the right to get those lands in his function as contractor of the canal, but he had no right to sell those lands before the canal was finished, which would be after four years. We spoke with him and he was very willing to sell, because selling was for him a way to get the funds he needed. But we showed him that he could not give us the legal right to those lands. I was very worried for a few days. But in the end, because of the goodness of God and the influence of some very important people in Grand Rapids, were the parts of the land which I desired given back to the state, which means that I can buy them – as long as I am able to get the papers. I hope that I will be able to work out a change in the law this winter with the Legislative Assemblies – that will meet in January – so that the rest of the land may also be secured for our people. I have suffered through days full of worry, but I am thankful that God has saved our people from such destruction. After having left Grand Rapids our carriage broke down because of the horribly bad road. There we were, at night, on a dark road in the middle of the woods. But because of the goodness of God we did not need to [sleep under the open] sky, we found a house. [Few words missing, they probably stayed with a family named:] Jong – yet

¹ Van Raalte wrote: “the grandrappits”

another sign of God's care for us. [Few words missing, he probably said: It meant that we had to travel back to Grand] Rapids and suffered a delay of three days. At this moment [I am on my way from] Grand Rapids to Marshal and I am staying [in a place] named Yankee Springs. Everyone has gone to bed and [...] I wanted to tell you of my situation. [On Tuesday] we will get to Marshall. On Wednesday [...] and than I hope to travel to Detroit on Thursday [...] to do business. If God grants me success, I plan on Saturday [to travel] to Kalamazoo, on Monday to go to Allegan and on Tuesday [to be back home]. This, my love, is my itinerary, my experiences and my travel plan for the next few days. I hope that you will not grumble. You would sin against God and also against me, and you will make life bitter for yourself. Keep up your spirits! Cast your burden upon the Lord! Thank God with me for his help and protection. Kiss my dear children. I hope that they will be obedient. God be with you and protect you. Pray much for me. Give my greetings to our visiting guests. May God be your sun and shield and your delight.

Your husband who dearly loves you,

A.C. Van Raalte

P.S. De laborers should not burn when it is not dry and windy

2

² I guess he means: when it is dry and windy weather.

Translated by Ellie Dekker.
October 17, 1996.

WTS 88-118 Letter/ Joint Archives.
October 16, 1996.

Mejuffrouw J.C. Van Raalte.
Yankee Springs. November 2, 1847.

Precious Wife!!!

Fearing that I can not ^{send} be home ^{and have} for the opportunity ^{to give you} that I can have a letter ^{by hand} delivered ^{to} the ^{US} mail ^{to you}; so I sit myself down to ^{write} you a few words. Through God's goodness I am doing very well; I also hope this is true for you, the family, and the entire household. ^{At the same time} God also granted ^{me} that I may ^{be} thankfully enjoy prosperity. On leaving Monday I arrived a few miles further than W. Main in the evening. Tuesday morning I came to Allegan too late so that the mail had already left; here good advice was expensive; and because of the great danger of speculators acquiring the land I had to be in Kalamazoo in the evening. So I decided I would rather take the doctor's horse with me so far, even more so because I absolutely could not afford to lose time in Allegan; also to safeguard my return since I was not able to go by railroad. When I arrived in Kalamazoo I was not able to send the horse back the following day because the horse was unbelievably weak and had to rest. I mostly let the horse walk so that I arrived very late in the dark, yet, in spite of the fact that I thought the horse would remain exhausted on the road; I walked for a long time at the horse's side. Sensible people told me that the horse should rest a day or two and fed well otherwise the animal can not return to the colony. I think over a couple of days to be back in Kalamazoo and then bring the horse back again myself, and therefor I left the order behind to wait until I came back. Yet, I am disappointed because when I arrived at the land office in Marshall I heard very shocking news; not only that the necessary papers were miserably high, ?---, and by chance were not available anymore. What was worse was that all the land that we had wanted was taken by speculators. That could not get worse: after very little talk I asked a certain distinguished lawyer, Messir Clark from Marshall to travel to the man who had taken all those lands and to get it back. I rented the carriage and now we had to ride two days in order to meet the man in Grand Rapids. Meanwhile we learned the worst part. The man had a right to those lands as a contractor for a canal but did not have the right to sell it before the canal was finished after a span of four years. We talked to him and he wanted to sell very much because he thought in this way to receive the money he needed very much. Yet, we explained to him that could not sell the lands because he did not have the right to possess them. I had fearful days through this. In the end through God's goodness and the influence of prominent men in Grand Rapids the land that I wanted to have ^{were} given back to the state. So that now with the right papers I could buy ^{that land}. Also I hope concerning the rest of the land that in the winter time a law will be passed in the ^{chamber} ^(house) which meets in January, that the rest of the lands may be saved for our people. I very anxious days, yet, I feel thankful that God spared our people from such destruction. When we left Grand Rapids we had the misfortune that our carriage broke on the terribly bad road. There we stood in the evening on the dark road in the woods: yet, through God's goodness. . . we needed. . . heaven to say, we found a house, and a certain . . . (?) Jong; so here once again God provided!---that cost a . . . (Grand) Rapids to Marshall; Wednesday morning . . . as much as I can, travel to Detroit on Thursday, . . . to do business, than I can if God grants, Saturday . . . in Kalamazoo: Monday to Allegan and Tuesday . . . See here my precious, my travel route, my return . . . my impending travel plan: I hope you will not be (????/sad/worried) . . . you would sin against God and also against me, and yourself, life . . . would become bitter: Be of good heart!! Walk in the path of the Lord. . . .thank with me for God's help and safekeeping:---Kiss my precious children: I hope they will be obedient:---God spare all of you: Pray a lot for me:---greet our guests from me (staying guests):---God be your sun, shield, and light:-----

P.S. The workers must not burn when it is not dry and windy weather.

Your warmly loving Husband,

Transcript letter from A.C. Van Raalte to his wife, November 2, 1847

Mrs. J.C. Van Raalte born de Moen.

Care of Rev. A.C. Van Raalte

Mejuffrouw J.C. Van Raalte

Yankee Spring, 2 November 1847

Dierbare Vrouw!

Vrezende dat ik niet tehuis zal kunnen zijn, voor de gelegenheid dat ik U een brief bij de Post in handen kan bezorgen, zoo zet ik mij ter neder om U een paar te zenden. Door Gods goedheid ben ik zeer welvarende. Zulks hoop ik van U en kinderen en gansche huisgezin. God geve tevens dat wij de welstand dankbaar mogen genieten! 's Maandags u verlatende kwam ik des avonds eenige mijlen verder dan Mr. Man. Dinsdagmorgen kwam ik te laat in Allegan zoodat de Postwagen was vertrokken. Hier was goede raad duur, en omrede ik vanwege het groote gevaar der landsopneming, bij speculators moest wezen des avonds in Kalamazoo, zoo besloot ik liever het paard van den Doctor zoover medetenemen, temeer omrede ik volstrekt geen tijd had om mij in Allegan op te houden, om de terugbezorging veilig in orde te hebben, daar anders mij de beoogde spoorwagen ontging. In Kalamazoo gekomen zijnde mogt ik het paard den volgenden dag niet terugzenden omrede het paard ongelooflijk zwak zijnde moest rusten, ik heb het dier meest stapvoets laten gaan zoodat ik zeer laat in donker aankwam, doch niettegenstaande dagt ik dat het beest zoude blijven liggen aan de weg, ik heb langen tijd aan het paard zijde gewandeld. Verstandige menschen zeiden mij volstrekt dat het paard een dag of twee

moest rusten en goed voer hebben anders kon het beest niet terug komen naar de Kolonie. Ik dagt met een paar dagen weer in Kalamazoo te weezen en het zelve te kunnen medenemen en liet daarom bevel achter om te wachten op mijne terugkomst. Doch ik ben teleurgesteld, want komende in Marshal aan het landskantoor zoo hoorde ik de mij dugtig schokkende tijding, niet alleen dat de benoodigde papieren miserabel hoog stegen en bijkans niet meer waren te krijgen; maar wat erger was, dat al die beoogde landen waren opgenomen door speculatoren. Dat kon niet erger. Na een weinig beraads verzocht ik een der invloedrijkste advocaten Mijnheer Clark van Marshal te reizen naar de man welke al die landen had opgenomen om te zien of wij geene schikking konden maken om deze landen weer in handen te krijgen. Ik huurde rijtuig en nu moesten wij twee dagen rijden om dat man in de grandrappits (sic) te ontmoeten. En intusschen werden wij het sluwste gewaar dat die man wel regt had om die landen als een aanemer van een kanaal voor zich te kiezen maar geen regt had om ze te verkoopen voor dat het kanaal was afgewerkt, na de tijd van vier jaar. Wij spraken hem en hij wilde gaarne verkoopen want hij dacht langs dien weg aan zijne zoozeer benodigde gelden te koomen. Doch wij toonden hem aan dat hij geene zekerheid van de landen geven kon. Ik heb hierdoor bange dagen gehad. In het eind heeft door Gods goedheid en door de invloed van vele aanzienlijken in de grandrappits ten minstens die landen welke ik wenschte te hebben aan de staat teruggegeven, zoodat ik dezelve nu als ik papieren kan krijgen kan koopen. Ook hoop ik dat ik omtrent de rest of die landen in de wintertijd eene wet zal krijgen uit de handen van de wetgevende kamers welke in January vergaderen, dat de rest of deze landen mogen bewaard blijven voor ons volk. Ik heb gehad kommervolle dagen, doch ik gevoel dankbaarheid dat God ons volk heeft gered van zulk eene verwoesting. Toen wij vertrokken van de grandrappits, trof ons het ongeluk dat ons rijtuig door

de bittere slegte weg brak, daar stonden wij in den avond in de donkere weg in de wouden. Doch door Gods goedheid behoeften wij hemel te blijven, wij vonden een huis, en wel een z Jong; zie hier alweer Gods zorgen – dat koste een te rappits en een drie dagen oponthoud. Nu be van de rappits naar Marshal en logeer h naamd Yankee Spring; alles is nu te bed en in U te moeten mededeelen mijne omstandigh wij zullen koomen in Marshal. Woensdagm zoveel ik kan, donderdag naar Detroit reizen zaken doen, dan kan ik zoo God voorspoed geeft Zate in Kalamazoo, maandag naar Allegan en dinsdag z Ziedaar mijne dierbare mijne reisroute, mijn wedervaren Mijne toekomstend reisplan. Ik hoop gij zult niet murmureren, Gij zoudt zondigen tegen God en ook tegen mij en uzelf het leven verbitteren. Weest goedmoeds! Wentel den weg op den Heere! Dankt met mij voor Gods hulpe en bewaring. Kus mijne dierbare kinderen. Ik hoop zij zullen gehoorzaam zijn. God spare Ulieden. Bidt veel voor mij. Groet onze logeergasten. God zij uw zon en schild en uwe verlustiging.

Uwen U hartelijk liefhebbende man

A.C. Van Raalte

P.S. De arbeiders moeten niet branden wanneer het geen droog en winderig weer is.

Meester J. C. Van Raalte...

Yankee Spring 2 Nov. 1847.

Liehbare Vriend!

Verheende dat ik niet te huis zal kunnen zijn, voor de gelegenheid dat ik U een brief by der Post in handen kan bezorgen, zoo liet ik myter wederom U een paar te Zenden: Door Gods goedheid ben ik zeer welvarende. Gult Kohop ik van U en kinderen en gemische huisgezin: God geve tenus dat wij de welstand dankbaar morgen genieten! - Smaandags 21 verlatende kwam ik des avonds enige mylen verder dan Mr. Man: Dingsdag morgen kwam ik te laat in Allegan zoodat de Postwagen was vertrokken, hier was goede raad diint, en om rede ik van wege het groote gevaar der landopneminy by Speculators, moest welen des avonds in Kalamazoo, zoo besloot ik liever het paard van den Doctor Hoover medetenemen, temeer om rede ik volstrekt geentys had om mij in Allegan op te houden, om de te rugbezorging veldy in orde te hebben; daar anders mij de bevoorde Spoorwegen ontging: In Kalamazoo gekomen zijnde moeft ik het paard den volgenden day niet terijzen den onrede het paard ongelovflijk zwak zijnde moest rusten, ik heb het dies meest stapsvets laten gaen zoodat ik zeer laat in donker aankwam, doch niettegenstaande daeft ik dat het beest zoude blyven liggen aan de wey, ik heb langen tyd aan het paard zyde gewandeld. verstandige menschen Zenden mij volstrekt dat het paard een day of twee moest rusten en goed voer hebben anders kon het beest niet terug komen naar de kolonie: - Ik daeft met een paar dagen weer in Kalamazoo te Weergan en het Zelve te Kunien medearenen;

en liet daarom bevel achten om te wachten op mijne terugkomst;
doch ik ben teleingesteld; want komende in Marshal aan het
Landkantoor hoorde ik de my duchtig schockende tijding, niet
alleen dat die benoemde papieren miserabel hoog tegen en bykans
niet meer waren te krijgen; maar Waterger was, dat al die bevoegde
Landen waren opgekomen door Speculatoren: dit kon niet erges:
na een weinig beraadts verzoekt ik eender invloedigste advocaten
Myn: Clark van Marshal te eizen naar de man welke al die lan-
den had opgenomen om te zien of wy geene schikking konden maken
om deze Landen weer in handen te krijgen: ik hield de tyding een
mouten wij twee dagen tyden omdat man in de Grandrappts beout-
moeten; en intusschen werden wy het slimste gewaar dat die man
wel zegt had om die Landen als een aanname van een kanaal voor
zich te kiezen maar geen zegt had om ze te verkoopen voor dat het
kanaal was afgewerkt, na de tyd van vier jaar: - Wy spraken Hem en
Hij wilde gaarne verkoopen want Hij dacht langs dien weg aan Lyn
Loozeer benodigde gelden te koomen: doch wy toonden Hem aan dat Hy
geene zekerheid van de Landen geven kon: ik heb hierdoor lange da-
gen gehad: in het ^{eind} heeft door Gods goedheid en door de invloed van
sele aandriften in de Grandrappts ten minstens die Landen welke
ik wenschte te hebben aan de Staat teruggeeven zodat ik de selve
nu als ik papieren kan krijgen kan koopen: - Ook hoop ik dat ik om-
trent de rest of die Landen in de Winter tyd een wet zal krygen uit de
handen van de wetgevende Kamers welke in January slygaderen,
dat de rest of deze Landen mogen bewaard blijven voor ons volk: ik
heb gehad Komersville dagen, doch ik gevoel dankbaarheid dat God
ons volk heeft gered van zulke eene verwoesting: - toen wy vertrok-
ken van de Grandrappts, trof ons het ongeluk dat ons Rytning door
de bittere Sleyte weg brak, daar stonden wy in den avond in de donker

weg in de wereld: doch door Gods goedheid behoeven wij
hemel te blijven, verzonden een huis, en wel een
met Jong; die hier alweer gods zorg! - dat koste een te
Lappits en een drie dagen oponthoud: - Nu be-
van de Lappits naar Marshall en lozes be-
nuemt Yankee Spring; alles nu te bed en in
U te weten mededeelen mijne omstandig.
Wij zullen komen in Marshall; Woensdag
Zoo veel ik kan, Donderdag naar Detroit reizen,
Laten doen, dan kan ik zo God voor Sped geeft Late
in Kalamazoo: Maandag naar Allegan en Dinsdag te
Liedaer myne dierbare Wif, ten route myn wederkome-
mijn toekomst reisplan: ik hoop gy zult met mijn werven, en
gy zoudt Zondigen tegen God en ook tegen mij, en welken het leve
ver bitteren: weest Godmoed! Weet den Weg op den Heere!
dunkt met mij voor Gods hulpe en bewaring! - Kus myne dierbare
Kinderen: ik hoop gy zullen gehoor zaam Zyn: - God spare Wif,
Bedd veel voor mij: - Groet onze Logeergasten: - God Zij en
Zon en Schild en uwe verlustiging. —

Wm Whittell Liefhebberden Man

P: de ar beiders moeten niet branden, D. C. van Raalte. —
wanneer het geen droog en windig weer
is: — —

Meesters J.C. van Raalte... Yankee Spring 2 Nov: 1847

Liehbare Vriend!

Vredende dat ik niet te huis zal kunnen zijn, voor de gelegenheid dat ik U een brief by de Post in handen kan bezorgen, zoo heb ik myter wederom U een paard te zenden: Door Gods goedheid ben ik zeer welvarende stulks hoop ik van U en kinderen en gamsche huisgezin: God gave tevens daturij de welstand dankbaer mogen genieten! - Zmaandags 20 verlatende kwam ik des avonds enige mylen verder dan Mr. Man: Dingsday morgen kwam ik te laat in Allegan zoodat de Postwagen was verbroken, hier was goede raad dijn, en om rede ik van wege het grote gewans der landopneminy by speculators, moest werken des avonds in Kalamazoo, zoo beslot ik liever het paard van den Doctor Hoover medetenemen, temeer om rede ik volstrekt geentyd had om mij in Allegan op te houden, om de te rugbezorging wely in orde te hebben; daar anders mij de bevoorde Spoorwagen ontging: In Kalamazoo gekomen zijnde moeft ik het paard den volgenden dag niet terugzenden om rede het paard ongelovlyk zwak zijnde moest rusten, ik heb het dies meest stapsvoets laten gaen zoodat ik zeer laat in donker aankwam, doch niettegenstaande daaft ik dat het beest zonde blyven liggen aan de wey, ik heb langen tyd aan het paard zyde gewandelt. verstantige menschen zelden mij volstrekt dat het paard een dag of twee moest rusten en goed ver hebben anders kon het beest niet terug komen naar de kolonie: - Ik cleeft met een paar dagen weer in Kalamazoo te weeren en het zelve te kunnen medenemen;

en het daarom bevel achter om te wachten op mijne terugkomst;
doch ik ben teleingesteld; want komende in Marshal aan het
Landskantoor zoo hoorde ik de my duchtig schokkende tijding, niet
alleen dat die benoodigde papieren miserabel hoog stegen en bykans
niet meer waren te krijgen; maar Watergeest was, dat al die bevoegde
Landen waren opgekomen door Speculatoren: dit kon niet erges:
na een weinig beraadts verzoekt ik eender invloedrijkste advocaten
Mynr. Clark van Marshal te reizen naar de man welke al die lan-
den had opgenomen om te zien of wy geene schikking konden maken
om deze Landen weer in handen te krijgen: ik hield de lyding en nu
moesten wy twee dagen tyden omdat man in de Grandcapitolie ont-
moeten; en intusschen werden wy het slimste gewaar dat die man
wel recht had om die Landen als een aanname van een Kanaal voor
zich te kiezen maar geen recht had om ze te verkoopen voor dat het
Kanaal was afgewerkt, na de tyd van vier Jaar: - Wy spraken Hem en
Hij wilde gaarne verkoopen want Hij dacht langs dien weg aan zyne
Loozen benodigde gelden te koomen: doch wy toonden Hem aan dat Hij
geene zekerheid van de Landen geven kon: ik heb hierdoor lange da-
gen gehad: in het ^{eind} heeft door Gods goedheid en door de invloed van
sele aandriften in de Grandcapitolie ten minsten die Landen welke
ik wenschte te hebben aan de Staat teruggegeven zoodat ik de selve
nu als ik papieren kan krijgen kan koopen: - Ook hoop ik dat ik om-
trent de rest of die Landen in de Winter tyd een wet zal krijgen uit de
handen van de wetgevende Kamers welke in January slydden,
dat de rest of deze Landen mogen bewaard blijven voor ons volk: ik
heb gehad kommissvolle dagen, doch ik gevoel dankbaarheid dat God
ons volk heeft gered van zulk eene verwoesting: - toen wy vertrok-
ken van de Grandcapitolie, trof ons het ongeluk dat ons Rejting door
de bittere Sneyte weg brak, daar stonden wy in den avond in de donkere

COPY

weg in de winden: doch door Gods goedheid behoeven wij
 hemel te blijven, en vonden een huis, en wel een
 niet jong; die hier alweer godt zorg! - dit koste een te
 us Lappits en een drie dagen oponthoud: - Nu be-
 rde van de Lappits naar Marshall en logeerde
 nuand Yankee Spring; alles is nu te bed en in
 U te weten mededeelen mijne omstandig-
 ken. Wij zullen koomen in Marshall; Woensdag
 zo veel ik kan, Donderdag naar Detroit reizen,
 en laten doen, dan kan ik zo God voor Sweden geeft laten
 in Kalamazoo: Maandag naar Allegan en Dingsday re-
 ziedaan myne dierbare mijne reisroute myn wederkome-
 myn toekomend reisplan: ik hoop gy zult niet misinverken,
 gy zoudt zondigen tegen God en ook tegen mij, en welken het leve
 verlaten: weest goedmoed! Weest den Weg op den Heere!
 dankt met mij voor Gods hulpe en bewaring! - Kus myne dierbare
 kinderen: ik hoop gy zullen gehoor zaam zyn: - God spare Wede,
 Beddveel voor mij: - Groot onse logeergasten: - God zij met
 Zou en Schild en uwe verlustiging. —

Wm Whittell's Liefhebberden Man

P^z de ar beiders moeten niet branden, D. L. Van Naeffe. —
 wanneer het geen droog en winderig weer
 is: — —